

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Antal könyvnyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Tulprodukción.

Malthus, a világhírű nemzetgazdász jóslata a szellemi világban nem vált be. Sőt ellenkezőleg. Tulprodukción nyilvánul e téren.

Megdöbbenő képet tárnak az azzal foglalkozók elé azok a statisztikai adatok, melyek egy-egy meghirdetett állás betöltése alkalmával nyilvánosságra jönnek. Elrémitő képei ezek annak a szellemi tultengésnek, melyek széles e világon, nálunk is, köztudomásúvá lesznek. Olvassuk, keresztül siklik rajtuk a tekintetünk: egy pillanatig egyszerre a szédülés-forma érzés lép meg, de a másik percben már eltávolítjuk magunktól a gondolatot is, nehogy eszmemenetünket, megszokott gondolkozásunkat megzavarja.

Magyarországon tíz év leforgása alatt 596-al szaporodott az ügyvédek száma és 1522-vel az ügyvédjelölteké. 10 év alatt 7252-vel gyarapodott a középiskolai tanulók s 1254-el a két egyetem, műegyetem és a vidéki jogakadémiai hallgatók száma. Nem mese, de ténybeli valóság, hogy legközelebb a brassói kir. törvényszéknél megürrült törvényszéki bírói állásra 107 képesítéssel bíró egyén pályázott s egy felvidéki, eldugott helyen fekvő állami tanítóságért 57-en adták be reményüket.

Avagy nagyobb, szembetűnőbb pél-

dákat soroljunk fel? Párisban 320 utca-seprői állásra kerek 40,000, 22 iskolaszolgái állásra kerek számban 6000 és 150 tanítónői állásra 2600 egyén jelentkezett.

Szédületes számok. A hitetlenséggel határos terméshőség s a kétségbeeséshez közel álló jelenség, abnormis tünet, melyen keresztül siklani nem lehet.

Tulprodukción minden téren, minden irányban.

Fennen hangoztatott tétel hazánkban is, hogy művelt társadalomra van szüksége az országnak s valóban leltári tárgyat képez a váltakozó kultuszminiszterek beköszöntőjében az általános, emberi művelődés tényezőinek fejlesztése, kiépítése.

A világ, a társadalom éktelen rivalgásba tör ki ilyen és hasonló kijelentésekkor s bizonyára nem kevesebb hittel és bizalommal fordul a tervbe vett kulturintézmények fölállítására, újabb tan- és nevelő-intézetek szervezése felé, mint a hithű müzulman abba az irányba, ahol a nagy Próféta föltűnt, élt és a földön járt.

Önző, egyéni áltatás pedig mindez. Egy rejtett, hátsó gondolat fészkelte be már magát az agyba, ez foglalta el a cselekvés minden terét, irányát és célzatoságát, mikor e kijelentéseket annyi tömjénezéssel fogadják. Az, aki tapsol,

ez, aki helyesei, tervszerűen teszi azt, gondolván, hogy ha más módon nem, így juthat be fia, leánya csekély avagy minden anyagi áldozat nélkül az újabb iskolákba, hogy ki, felülemelkedjék abból az osztályból, melyben született, melyben él s ur, ur legyen.

Nem merész állítás, amit mondunk. Csak futólagosan utalunk a budapesti kir. egyetem múlt évi statisztikai adataira, amelyből kitűnik, hogy 57 százaléka az egyetemi polgárok szüleinek szolgál, házmester, napszámos volt. Nem szeretnők, ha félreértelnék, hiszen a demokrácia, jog és törvényegyenlőség frázisai helyett a mi lelkünkben, a mi gondolatunkban ezeknek eszméje valóban kvintesszenciában mozog. De lehetetlen rá nem mutatni e jelenségekre, melyeket abba a körletbe kell vonni, melyek körén belül magát a kérdést: a tulprodukción kérdését fölvetettük.

Tulajdonképpen két csúcspontja van, két iránya válik ki e jelenségnek. Két fokmérője lehet a helyzet helyes felismerésének. Az egyik az, hogy hazánkban a szellemi élet és képesség csupán és kizárólag s tegyük hozzá: kivétel nélkül nyugdíjképes hivatalban található csak biztos alapot a megélhetésre; a másik az, hogy egyénileg, egyedileg még mindig képtelenek vagyunk az önállóságra, híjával vagyunk annak az intellektuális

TARCA.

Kölcsönvett lányok.

A képviselőház unalmaskodott s az untatottak egy része a karzatot szemüvegezte.

— Ki az a fehér strucc tollas kék kalapos?

A kérdés tovább ment a szép nyakkendő és selyem mellényes képviselő urak szórványos során és a fehér tollas kék kalapot folyton üvegezték. Nini! Ott látszik mellette Duhogó Mócsi, a bidesbarlangi kerület képviselője. Megtudták tőle, hogy az a leány az ő kerületének gyöngye, a bércecs hazának is egyik ékessége, a Rikán belőli és kívüli világrész tündére.

Duhogó odavitte a karzatra barátait, és még egy minisztert is. Ez az ur Tahó Damokos — nagyszerű kortes. Leánya Jákhel, Csaba királyfi egyenes unokája. Bizony szép lány volt és piros arca mutatta, hogy nem ebből a sokat vádolt levegőből való.

Tahó Damokos parolázott, Jákhel mosolygott. És az apja is, meg a leánya is sokat beszélgettek. Végre Duhogó egy összehajtogatott papírt adott át Tahónak.

— Rendben van minden, — szólt a képviselő. — Laczinak nem kell berukkolni.

— Köszönöm, köszönöm! — kiállt örvendezve Tahó Damokos. — Ez már jó. A hugom fia Laczi. Képviselő ur — minden választásnál számíthat rám.

Boldogan ment vásárolni a boltokba, mert Jákhel menyasszony volt. És hatalmasan vacsorált a „Vadászkürtben“-ben, ahol nemcsak a

bidesbarlangi, hanem a dicsőszentmártoni képviselő és egy államtitkár is jelen volt.

Ennek a biztató ismeretségnek következtében nemsokára Tahó Damokos megint feljött a bércecs hazából, a magyarságnak Atilla óta örözött végvárából. A képviselője írta meg neki, hogy legjobb lesz, ha maga jön fel és a már előbb nyújtott kitűnő ismeretségével elintézteti a 600 korona bírságot, mert a fináncok ennyit sóztak rá, holmi kis-üstben főzhető pálinka tuzott mennyisége miatt.

— Érzékeny bírság, — panaszkodott a széky a képviselőnek. — Én bírság nélkül is érzékeny vagyok.

— És Jákhel kisasszony?

— Hej bizony, gólyát vár.

Duhogó képviselő ur végigvezette a folyosón a tisztelt választó polgártársat, hogy ismerőseivel találkozzék.

— Hol a leánya?

— Magam is elég vagyok a nagy bajommal.

Mindenkinek nagyon sürgős dolga volt ezen a napon. Alig álltak szóba vele. Duhogó is egy csillingelésre elrohant, hogy szavazni kell. Tahó Damokos egyedül ült a karzaton, mialatt oda-lenn kérvényeket olvastak. Este hiába ment a „Vadászkürtbe“, egyedül vacsorált. Semmit sem tudott végezni. A 600 koronát nem vette le a nyakáról senki.

Tahó Damokos góbé volt, a bércecs haza ama bizonyos részének különös észjárásával. Amikor újra kérni valója akadt a magas minisztériumnál, valami jó gondolata támadt. Hogy mi vezette erre, az az ő örökös titka.

Ahogy ideérkezett a nagyvárosba, egyenesen régi barátjához, Borgói Menyushoz ment,

aki korengedélylyel jutott be egy minisztériumba. Ennek volt egy leánya, tele panasszal, hogy a papa sohasem ér rá magával vinni.

— Borcsa hugom, gyere velem. Majd elviszlek mindenfelé. Holnap a képviselőházba megyünk.

Elmentek. — „A másik lányom“ — ilyen felvilágosítást adott Tahó Damokos. Ez is szép leány volt. A karzaton méltóságos urak mulattatták Biri kisasszonyt, mialatt Tahó Damokos teleirt névjegyeket tett a zsebébe, sogy megmutassa a kegyelmes urnak, aki egy suhancz atyafit ingyenes helyre veszi fel a kadét-iskolába.

Tahó Damokos jókedvűen utazott haza és rövid idő múlva már azon törte a fejét, hogy az öccsét megtéti közjegyzőnek. Rögtön ment Kotyleti Ferenczhez, a komájához, akinek igen szép leánya volt.

— Tudod mit, Franci komé. Viszem Maricit Pestre. Ugyis régen ígérem, hogy majd így, majd úgy — meglátod, mint szeret a keresztapád. Ugy sem szeretek egyedül utazni.

Karonfogva vitte mindenfelé Pesten a keresztleányát, képviselőházba, minisztériumba, korzóra, a pártok hoteljébe.

— Nagyon szép leányai vannak, Tahó ur. Egy hétig tartott a séta és lőtás-futás. Marici alig tudott mit tenni a tömördek virággal és zsákba rakta a sok bonbot. Már nagyon vágyott haza és megörült, amikor Damokos bácsi megmondta, hogy most már mehetünk haza kis lányom. Emléklül szép fülbevalót is adok.

Tahó Damokosnak mindig akadt dolga, mert nagy az atyafisága. Kolozsváron, Budapesten már hire volt szép leányainak. Gyakran járt főispánhoz, államtitkárhoz, miniszterhez. Egyre

benső erőnek, amely képessé tette a saját lábunkon való járásra. E két tényező nyilvánulásában azután egymást hajtja át s végeredményben jellegzetes kialakulása a mi sajátlagos helyzetünknek.

Iparunk, kereskedelmünk, versenyképes önálló közgazdaságunk nem lévén: a szellemi képesítéssel bírók biztos kenyérkereset felé tolnak s ezt csakis az államszolgálat körében vélik megtalálni.

Ez az oka, a mélyen fekvő, tulajdonképeni oka annak a zudulásnak, mely a kilincselés annyi nemét és fajtát kísérli meg, hogy kenyérhez jusson. Ez az oka, annyi csalódás, keserű példa dacára, hogy a tulprodukción oly mérhetetlen módon nyilvánul szellemi életünkben, viszonyainkban. S ez a végső oka annak az erkölcsi és anyagi züllésnek, melynek bomlasztó tüneteivel társadalmi és közéletünk majdnem minden ágában találkozunk.

Orvosszert ajánlani? Meditálni? Valóban a duodez fejedelem udvari bolondjához méltó szerep lenne. Az idő és a tapasztalat javíthatnak csak e helyzeten, ámbár addig perzselt szárnyak szétroncsolt tagok, életuntak és örök gyalázatba jutottak százai, ezrei fogják borítani a nagy küzdőteret, az életet minden sóhaj, minden átok, minden vércsepp minf kínos tanulság fog példaként szolgálni a társadalom, az emberi társadalom számára.

Ujdonságok.

— Választások előtt. Köztudomású dolog, hogy az apostoli király pár nap előtt fölösszlatta az országgyűlés képviselőházát, mely közel három és fél esztendő előtt szerezte mandátumát a nemzet képviselőtére. Szükségessé vált a t. Ház feloszlata azon nagymérvű botrányok miatt, melyek az áldatlan obstrukción révén szinte állandósulni látszottak. Az új országgyűlés február hó 15-én alakul meg s a választások e hó 26-ától számított 10 nap alatt nyernek befejezést. Nagyon természetes, hogy országszerte s

nőtt otthon a tekintélye. Amikor az aszályos esztendő után az adót is elengedték a falujának felére, akkor azt mondták, hogy ez már osztán valami. A képviselőjük is nyavalyás lett, a vasúti dolgot már Tahó Domokos deputálta végig. Csak hogy a lányok mulandók, asszonyok lesznek.

Tahó Damokos nagy dolgot forgatott fejében, mikor eszébe jutott a szerencsétlen Gencsi Magda. Rokona volt, de mióta megszökött onnan hazulról, nem beszélt vele. Hallotta, hogy még mindig szép lány. Ez alkalmasint nem egyhamar megy férjhez.

Amikor megint másik szép lányával jelent meg Tahó Damokos ott a bizonyos befolyásos helyen, persze hogy nagyon kérdezték, hogy ugyan hány lánya van még. A szép leányok apjának hívták.

— Leányom elég van. Szeretnék honatya lenni.

Hanem Duhogó Mózsi régi képviselő volt, akit, akármilyen köszvényes volt is, nem akartak elejteni. Más kerületben már nehéz volna az öregnek újra kezdeni. A szép Magda nem volt elég segítségnek. Megérkezett tehát Terka is, akinek aranszinü volt a haja és kökénysötét a szeme. Tudott énekelni is. Ez volt a legszebb leány.

Tahó Damokos lányaival rendes vendége volt a karzatnak. Estélyekre is meghívták. Terka is, akinek aranszinü volt a haja, a miniszteri tanácsosnál énekelt először és rögtön ostromolták, hogy akar-e az Operához szerződni.

— Hagyjuk el azt! — Sápított Tahó. — Mind a kettő férjhez megy. Szegények, — lesz belőlük nemzeti asszony. Hát persze, az én

igy a szegvári kerületben is teljes mértékben megindultak a korteskedések s január hónapban kevés embernek akad egyéb dolga, mint a választások esélyeiről való tereferálás. Lapunknak az előző választásról szóló tudósításából ismertük tartjuk most följegyezni, hogy az 1901. évi október hó 2-án megejtett szavazások alkalmával a kerület 1325 választója közül le-szavazott összesen 926 választópolgár. Novák József szabadelvűpártira szavazott Mindszentről 177, Szegvárról 39, Tömörkényről 115, Csanytelekről 95, Fábiansbestyénről 24, Derekegyházáról 13, Nagymágocsról 45, Sövényházáról 21 és Magyartésről 10 választó, összesen 539-en. Mülek Lajos Kossuth-pártira szavaztak Mindszentről 40-en, Szegvárról 86-an, Tömörkényről 13-an, Csanytelekről 33-an, Derekegyházáról 1 és Magyartésről 1, összesen 174-en. Mezőfi Vilmos szociáldemokrata jelöltre szavazott Mindszentről 57, Szegvárról 67, Csanytelekről 3, Derekegyházáról 1, összesen 128 polgár. Vázsonyi Vilmos demokrata kapott Mindszentről 47, Szegvárról 15, Tömörkényről 17 és Csanytelekről 6, összesen 85 szavazatot. — Ez idő szerint Mindszenten 370, Szegváron 305, Derekegyházán 105, Nagymágocon 70, Magyartésen 46, Fábiansbestyénben 116, Csanyteleken 188, Tömörkényen 180, Sövényházán 57, összesen 1437 a választók száma, vagyis 112-vel több, mint az utóbbi alkalommal. Az most a kérdések kérdése, hogy egyik-másik jelöltnek mennyi jut ezek közül? Mert az bizonyos, hogy a szavazatok újfönt és sok felé oszlanak meg. Van jelölt elegendő számmal. Kevés a foka, sok az eszkimó. Nyilvánvaló, hogy a szabadelvűpárt eddigi egysége fölbomlott. Az anyapárt továbbra is kitar Novák József jelöltsége mellett, míg a disszidensek Károlyi Imrét, a nagyérdemű mágocsi gróft szeretnék jelöltül: Károlyi Imre azonban nem kíván küzdeni másik szabadelvű ellen s így hihetőleg föl se lép. Az ellenzéki pártok — mint halljuk egyesülni szeretnének a disszidensekkel s ily értelemben emlegetik jelöltekül Barabás Bélát, Korpás Pált, Tasnády Antalt és Bácskai Albertet, legutóbb pedig újpárti programmal Balassa Ármint. Ugy tudjuk, hogy az ellenzék holnapi nagy küldöttsége nem nagy reménnyel indul utjára, mert a nemes grófnak elve az, hogy személyi differenciák

gyökereim a Királyhágón tul sarjadtak. Jönnék én bizony ide, de ha nem lehet. A kerület is szeretettel küldene . . . Ejha. Magda már holnap haza megy. Kell a háznál. Terka még hadd hancurozzon. Szegény, talán most mulat utójára.

Tahó uram pertu volt már egy csomó ural. Volt köztük gróf és báró is. A két leánynak sokan udvaroltak. A korzón már jól ismerték őket.

Az államtitkár azt mondja bizalmasan a góbénak: — A kerület nagyon melletted van, a régint nem szeretik. Olyan hí kerületet nem jó megharagítani. A szénád jól áll.

Az államtitkár ezután egész este Magdának tette a szépet.

— Magda, — kiáltott haragosan Damokos bácsi, mikor hazamentek, — nagyon könnyen veszed a dolgot és sokat mosolyogsz. Terka bezzeg nem engedi olyan könnyen megfogni a kezét. Haza megyünk.

Hanem Terka itt maradt Datzó miniszteri tanácsosnál, hadd élvezze még a fővárost. Damokos a kerületben csinálta a maga dolgát, és küldte a táviratokat a központi irodába: — Meg kell menteni a bérczes haza végvárán a lobo-gónkat. — Sok pénzzel dolgoztak ellene, de ő is kapott ötpecsétes levelet. A sok táviratot mindig Terka vitte el oda, ahová legjobbnak találta.

A választások előtti napon Damokos táviratot kapott Datzó miniszteri tanácsostól: „Megvagyunk rémulve, Terka két nap óta eltűnt.“

— Derék leány, megszöktette magát az ellenjelöltemmel. Akad még nekem több lányom is, ha kell.

miatt szabadelvűségét meggyanusítani sem engedi. Mezőfi Vilmosnak nagy pártja van ugyan, de a győzelemre kilátása kevés. Szóval: megkezdődött az alkotmányos harc. Sikra szállt mindegyik párt a maga nagy igazaiért. Adja Isten, hogy a küzdelem során föl-föllágozó szenvedélyek tüze ne okozzon sehol sebeket. Jusson győzelemre az igazi népakarat s a diadalmas új képviselő szeretettel és odaadással munkálkodjék kerületünk és egész hazánk boldogulására.

— Ujévi tisztelgések. Január hó 1-ső napján, a régi hagyományokhoz híven a község előljárósága tisztelgett Tary István járási főszolgabírónál, aki szívesen fogadta a küldöttséget.

— Községi közgyűlés. Mindszent község képviselőtestülete e hó 5-én tartotta rendes havi közgyűlését, amelyen a község atyái kevés számban jelentek ugyan meg, de a napirendre kitűzött tárgyak körül annál nagyobb viták keletkeztek. Első volt Kardos István interpellációja a köztemető rendezése tárgyában. Veres Sándor elnök előadja, hogy a közbeesett ünnepek és az év végével összetornyosult egyéb ügyek miatt késett az ügy, de mielőbb összehívja az e célból kiküldött bizottságot, hogy a tárgyalást az egyházi hatósággal megkezdje. Reméli, hogy a jövő közgyűlésig véglegesen eldől a vitális temető sorsa. — Bozó Balázs a vámszedési jog miatt interpellál. Koncz Lajos főjegyző előadja, hogy az erre vonatkozó szabályrendelet megalkotása már folyamatban van. Ő utána járt a dolognak még a múlt év novemberében és jelzi, hogy rövidesen, lehetőleg még e hó folyamán azt a bizottság előtt letárgyalja. Korom Gáspár képviselő szintén az ügy sürgősségét hangoztatja. — A harmadik interpellációt Seres József képviselő nyújtotta be a bor- és huszfogyasztási adók kezelése mellé megválasztott ellenőr miatt, amely állás szerinte teljesen fölösleges. A kérdés körül heves vita fejlődött. Kardos István is mellőzni kéri az ellenőrt, sőt Lantos Lukács szerint azt az esküdtek is elvégezhetnék, kevesebb honoráció mellett. Seres József képviselő érthetetlen kérdéseket támasztott e tárgynál. Ami ezután következett, az nem sokban különbözött a mérsekeltőbb képviselőházi botrányoktól. Bonyodalom után zürzavar és viszont váltották föl egymást. A nagy kavarodásban Vigh Gyula uradalmi mérnök állt föl, aki hosszasan fejtegette a regále-ügyben eljáró bizottság működésének helyességét, nyugalomra intve a fölizgult szenvedélyeket. Ennek a beszédnek lön is foganatja, mert a hátralevő apróbb tárgyakat nyugodt önmérséklettel intézte el a község képviselőtestülete.

— Mindszenti tanítók személyi pótléka. Az 1904. évi I. t.-cz. alapján 1905. január hó 1-től 200—200 korona fizetés természetével bíró személyi pótlékot kaptak: Gelsyné Mária, Wimmerné Julia, Iritz Róza, Sallay Mária, Humay Nándor, Lovass Jenő, Márton Geza, Vitos János, Vitos Gergely, Zsirkó Ernő és Gelsy Péter mindszenti és Józka Olga szegvári állami iskolai tanítók.

— Uj toronyóra. Szentendrei Béla ujszentannai toronyóra-készítő, aki csak az imént állított föl a szomszédos Szegvár községben egy remek-mivű toronyórát, ajánlatot tett Mindszent község előljáróságának, hogy hajlandó lenne régi, rossz óránk helyett egy újat 1600 koronáért készíteni. A toronyórát a saját műhelyében sajátkezűleg készíti, ami nagyon természetesen sokkal jobb és értékesebb a gyárilag előállított ilynemű óráknál. Mindszent község képviselőtestülete e hó 5-én tartott rendes havi közgyűlésében foglalkozott Szentendrei Béla ajánlatával, amelyet kiadott az építési bizottságnak, oly megbiztatással, hogy az egyezkedési tárgyalásokat az ajánlattevővel kezdje meg. Így most

már remélhető, hogy mintegy 30 év óta beteg toronyóránkat új óramű váltja föl, amely pontosan fogja jelezni az idők folyását.

— Rosszak a járdák. A Tisza és Horváth Gyula utcai lakosok kérvényt nyújtottak be a képviselőtestülethez, amely szerint járdáik, különösen csapadékos időben teljesen járhatatlannak, időszerű lenne, ha már a nevezett utcákban is rendbe hozatnák a gyalog-járdákat. Az építési bizottság pénteken délután tartott ülésében foglalkozott e kérvénnyel és kimondta, mihielyt az idő enyhébb lesz, eleget tesz a kívánságnak, de most, a zordon téli napokban új járdát készíteni egyenlő a lehetetlenséggel.

— Rendzavarás a vonatonál. Csupa unalomból Jaksza Márton is (akit Kóbász Marcinak csufolnak) kísértelt 3-án reggel a vasuti állomáshoz, ahol Török Lajos társaskocsi-tulajdonos megszólította: „Vajjon van-e Kóbász Marcinak perronjegye?“ A Török által használt gunynévre lobbort vetett a Jaksza Márton természetű, mint egy Tigris ugrott neki Töröknek és a váróterembe öklözni kezdte. A vasuti szolga, a postakocsi és a jelen volt rendőr alig tudták Jakszát lefűlelni és a rendzavarásnak végét vetni. Ebből az esetből az a tanulság, hogy miután községünkben nagyon sok polgár visel a Jakszaéhoz hasonló furcsa hangzású vezetéknevet, tehát vigyázzunk, úgy ne járjunk mint Török polgártársunk. Pedig a „kolbász“ nem valami megvetendő emberi takarmány és épen emiatt csodáljuk Jaksza fölháborodását.

— Iparhatósági megbizottak. Az 1905. évre megválasztott iparhatósági megbizottak elnökévé ismét Pap Pál választott meg, aki ezen tisztelet már ezúttal negyedik egymásutáni évben rendkívül kifogástalanul és páratlan ügybuzgalommal tölti be. A többi tagok pedig a következőképp osztattak be: Az iparlajstromok ellenőrzésére Könyű János és Schwarcz Ignác, a gyárvizsgálók alosztályába Altwer Baruch, Baksay Illés, Löwy Bernát és Biró Gábor. A műhelyek vizsgálására az I. kerületben: Pápai István, Keresztes Áron és Judik Mihály, a II. kerületbe Korom József, Löwi Gyula és Schwáb Bernát; a III. kerületbe Falábu Imre, Horváth Antal és Büchler Gábor, a IV. kerületbe Vajda György, Berger János és Bozó Mihály.

— Járásai bál. A tüdőbetegek otthonának létesítésére József királyi herceg védnöksége alatt országos, nagy arányú mozgalom indult meg, melynek jótékony, üde szellője áldásosan ihlette meg a mindszenti urasszonyok szívét is, s ennek köszönhető, hogy a Szánatórium sorsjegyeinek buzgó árusításán kívül hölgyeink egy jótékony célú fényes bál rendezésére is vállalkoztak s annak rendezésére megnyerték a tiszántúli járás egész előkelő közönségét. A fényes táncmulatság, melynek sikere máris teljesen biztosítva van, e hó 21-én lesz Zánthó Kálmán vendéglős helyiségében. Akik a mulatságra tévedésből meghívót nem kaptak volna, de arra igényt tartanak, sziveskedjenek a rendezőség bármelyik tagjához fordulni. A nemes cél érdekében szivesen jegyezzük föl már ez alkalommal is, hogy gróf Károlyi Imre ur ömeltősága 100 koronát küldött a rendezőség kezeihez.

— Rablás a nyomor miatt. A nagy nyomoruság és a miatta megnyilvánuló elégtelenség a mi testvérközségünkben: Szegvárott már a bűn útjára vezette az inségben szenvedőket. Az ott lakó napszámos és kétkézi munkások százaiban ugyanis már napok előtt több ízben rablótámadásokat intéztek Károlyi László grófnak a szegvári határban levő usztató majorságában. A munkáscsapatok botokkal fölfegyverkezve jelentek meg Szilády Géza urad. ispán lakása előtt és hangos kiáltások között kérték az ispánt, hogy adjon nekik tüzelőanyagot és szalmát. Szilády megtagadta ezt, mivel nem volt fölhatalmazva a segélyanyagok

kiadására. Erre a munkások megrohanták a majorságban levő szalmakazlakat és farakásokat. Az ispán a majorság cselédjeit kiküldte, hogy távolítsa el a követelőző csapatokat, de azok félrelökték az ellentállókat, elhurcolták a csösztet és annyi anyagot vittek el, amennyit elbirtak.

— Agyonütünk mindenkit, aki szembe száll velünk!

— Fölgyújtjuk az ispán ur házát!

Igy fenyegetőztek a nyomorban sanyalódó emberek és minden ellentállás dacára sok tüzelőanyagot vittek magukkal.

Az ispán azonnal értesítette a mindszenti főszolgabírószágot, amely intézkedett, hogy Szentestől 12 főből álló csendőrcsapat vonuljon ki a lázongók megfékezésére. Ez meg is történt és a rend némileg helyreállott. Tary István járási főszolgabíró terjedelmes jelentést küldött a szegedi kir. ügyészséghez és 60 szegvári munkás ellen kérte a vizsgálat megindítását. — Mint utólag értesülünk, Károlyi Imre gróf az inséges munkásoknak 1500 kéve rőzsét osztott ki.

— Háziipari szaktanfolyamok a megyébe. A csongrádmezei gazdasági egyesület közvetítésével és ellenőrzése mellett a vármegye három községében nyílt meg e tél folyamára, 4—4 heti kurzusos háziipari szaktanfolyam. Nevezetesen Tápé községben január 3-tól—31-ig gyékényfonó háziipari tanfolyam, az ünnep- és vasárnapok kivételével naponta délelőtt 10-től 12 óráig és délután 2-től 5 óráig. Mindszenten ugyanezen tanrend mellett kaskötő háziipari tanfolyam. Csongrádon pedig szintén kaskötő háziipari taafolyam, ugyanazon időtartammal és tanrend mellett.

— Befagyott a Tisza. Ujéj napjára alaposan megválogzott az időjárás. Évek óta nem volt olyan hideg, mint aminő most uralkodik. A dermesztő szél és fagy következtében a Tisza vize egész folyásában beállott és rajta vastag jégréteg keletkezett. Épen jókor fagyott be a szőke Tisza, mert a december havi langyos időjárás mellett a jégveremtulajdonosok attól féltek, hogy az idén ismét nem lesz jég és műjéggel lesznek kénytelenek a bajon segíteni. Most már nincs panasz és sietnek is kiaknázni a kedvező helyzetet, hogy minél előbb megtölthessék vermeiket.

— Megölte a pálinka. Nagymágocsról írják lapunknak, hogy ott Szaszko István lajostanyai kocsi, Csurgó Pál és Mihály Mihály — szintén uradalmi kocsiok — társaságába betért az ottani Müller-féle korcsmába, egy kis sziverősítőre. Iddogálás közben aztán Szaszko azzal dicsekedett, hogy ő akármilyen erős pálinkát is képes, nagyobb mennyiségben meginni anélkül, hogy az reá kellemetlen hatással volna. A társai azután, hogy kipróbálják, fizettek is neki 13 deciliter erősebb pálinkát, amit mikor megivott, olyan rosszul lett tőle, hogy csak társai segítségével volt képes hazamenni. Az erős pálinka annyira megártott a különben kemény szervezetű embernek, hogy másnap — iszonyu kínok között meghalt. A vizsgálatot ebben az ügyben megindították.

— Karácsonyi pásztorjáték. Mint a múlt számunkban jelentettük, a tanítótestület a karácsonykor oly kiváló szép eredménnyel előadott pásztorjátékot az áll. el. iskola helyiségében. Vízkereszt napján megismételte. Ez alkalommal is a rendezőség mindent elkövetett, hogy a nemes célt tekintve, némi jövedelmet is tudjon fölmutatni. Sajnos, ezúttal is az érdeklődés oly csekély volt, hogy a kiadások sem lettek fedezve. Ugyanis a két előadás jövedelme 48 K 38 f, míg a kiadás 50 K 6 fillért tett ki. Felülfizettek: Baksay Illés 2 K 32 fillért (elengedett számlájának összege mint felülfizetés) és Süle Lacika 20 fillért. A szereplők most is mind oly szépen játszottak és énekeltek, mint először.

— A megtagadott kaució. Bozó János mindszenti, Kápolna-utcai lakos néhány nap előtt oly kéréssel mutatta be egy betéti könyvecskéjét Tary István járási főszolgabírónak,

hogy annak ellenében a munkabiztosítékul le tartott 70 koronát részére a komáromi m. kir. folyammérnöki hivataltól szerezze be. A főszolgabíró annak rendje és módja szerint eljárta a dologban, nagy meglepetésére azonban a folyammérnöki hivataltól azt az értesítést kapta, hogy a folyammérnökség egyáltalán nem hajlandó Bozó János és társai részére a kauciót visszaadni, mert a Bozó-féle munkáscsapat, mely május hóban az összes kotrási munkálatok végzésére vállalkozott, szerződés-szegést követett el s éppen a légszorgosabb időben hagyta ott a munkát, emellett pedig sztrájkolásra ösztönözte a többi munkásokat is, miért is a folyammérnökség ezentul mindszenti embereket munkára alkalmazni nem hajlandó. — Megjegyezzük, hogy ez újdonságot egyenesen a főszolgabíró ur fölkérése folytán közöljük s hozzáteszük azt, hogy a nagirenden levő azon visszaélécek miatt, hogy egyes rosszlelkű ámitók a mindszenti munkásnéposztály jóhírnevét megbecsstelentik, a főszolgabíró ur ezentul semmiféle munkásközvetítésre nem vállalkozik.

— A tiszavidéki buza nemesítése. A jász-nagykunszolnokmezei gazdasági egyesület igazgató választmányának legutóbbi ülésén Haraszthy Tivadar indítványt terjesztett elő, amely szerint miután a tiszavidéki buzának kitűnő minősége mellett is ma már igen sok kedvezőtlen oldala van, az egyesület tegyen kísérleteket oly irányban, hogy ezek a kedvezőtlen részek megszűnjenek, vagy legalább is kevesbedjenek. Az igazgató-választmány az indítvány alapján elhatározta, hogy a tiszavidéki buza nemesítésére az egyesület mintagazdaságában kísérleteket tesz. Főleg arra fog törekedni, hogy a buza érési idejét előbbre lehessen tenni.

— Kolbász-lopás. Az elmúlt szűkmarku esztendő Szőke Ignác szegvári lakosnak sem hozta meg a nélkülözhetetlen zamatos kolbászt. Kaptá magát és Hetényi István szomszédjának záratlan padlásáról e hó 3-án virradóra eltüntetett két hatalmas szálát, aminek azután a csendőrség — talán a szaga után — nyomára jött és Szőkét a szentesi kir. járásbírószághoz följelentette.

— Rendelet a dohánytermelőkről. A pénzügyminiszter legutóbbi rendeletét intézett a hatóságokhoz, amelyben hivatkozással arra, hogy a dohánytermelés nemcsak területhez, de személyhez is kötött jogositvány, azért a dohánytermelő személyében történt minden változást 15 nap alatt kell jelenteni az illetékes dohány-beváltó felügyelőségnek. A bejelentés megtételére adásvételnél a vevő, bérletváltozásnál a bérlő, halálozás esetén történt változásnál az örökös, csőd, vagy gondnokság alá helyezés esetén a tömeggondnok, vagy a zárgondnok van kötelezve. A bejelentés elmulasztása oly szabálytalanság, amelyért az illetékes hatóságok 20—200 koronáig terjedő pénzbírságot szabhatnak ki.

— Mégis bunda a bunda. Csak ilyenkor, téli választások idején derül ki, hogy mennyire igaz van a néphumornak: Mégis bunda a bunda! . . . De hogy folytassuk, meg is lehetne igazságot tölteni ezzel, hogy: Csak most bunda igazán a bunda . . . Mert szép dolog a husos fazék, az utiköltség, a vasut, a bor és a többi mellékes, de azért a hó és a fagy mégis csak visszariasztja a nagyságos és tekintetes választókat. Mert a nagyuton, otthonról a választás színteréig, olyan kólikát szerezhet, hogy egy választási ciklust sem ér meg. S biztos, hogy a követe éli túl őt. Hogy ez az akadály is megszűnjék, a kormánypárt — azt mondják — 30,000, azaz: harmincezer bundát rendelt meg egy budapesti szűcs- mesternél. Ezt a vidéki választóknak fogják kölcsön adni, hogy sziveskedjenek benne szavazni. Ha a szavazás után visszaadják, — jó, de ha nem adják vissza — még jobb!

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Szerkesztői üzenet.

— Vidéki előfizetőinket tisztelettel kérjük sziveskedjenek előfizetésük megújítása végett mielőtt intézkenni s különösen kérjük, méltóztassanak hátralékos előfizetéseiket beküldeni.

5 darab

„Önsegélyző Szövetkezet“-i részvény eladó.
Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Röhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van

1 doboz 60 fillér. 6—12

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

A PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka

A magyar

Festőművészet Albuma.

Páratlan díszű, külső kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, melyet a „Pesti Napló“ az 1904. karácsonyára szánt meglepetésül olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló“, új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló díszművel, melynek címe ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma.

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalatja lesz ez a páratlanul álló díszmű, amely a magyar festés remekét fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, Kupeckytől és Mányokitól kezdve egész a jelenkorig, amikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Bencur Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságában mutatja be. Ötven nagyszabású festményt szemlélünk ki, amelyet mesteri kivitelű **ötven műlapon** mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagy része gyönyörű **sok színnyomású kép** lesz, olyan, mint amelyek a Vörösmarty-Albumot eseménynyé avatták a magyar könyvpiacra. — Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben elsősorban esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget számos festménynek a szöveg közé nyomott másolata fogja kísélni, úgy, hogy az ötven többszínnyomású műlappal együtt a „Magyar Festőművészet Albuma“ a leggazdagabb és legdíszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. A „Magyar Festőművészet Albumát“ meg fogja kapni a Pesti Napló minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évre szóló előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumot megkapták, a „Magyar Festőművészet Albumát“ — ra csak úgy tarthat igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy óra 2 korona 40 fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala **Budapest, VI., Andrásy-ut 27. szám alatt van.**

Kiadó lakás.

A Szobotka-féle házban egy négy szobás utczai uri lakás, a hozzávaló mellékhelyiségekkel együtt május elsejére kiadó.

Bővebbet megtudhatni

özv. Schenk Rudolfnénál.

TURUL

a legjobb egyiptomi cigarettahüvely

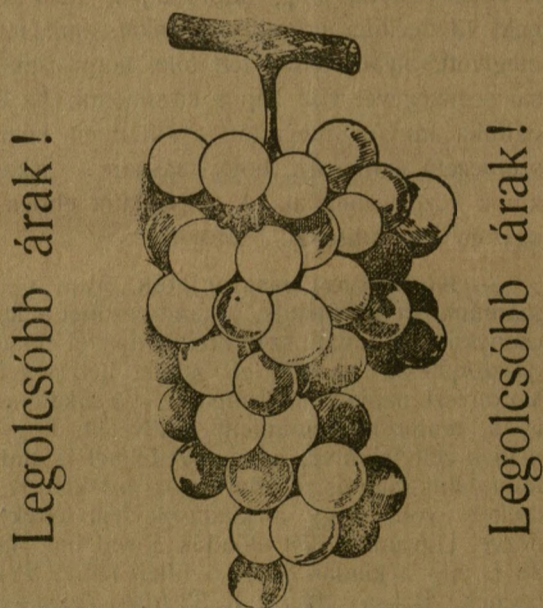
A legjobb
mindennemű gyártmányok közt!

Különlegessége, hogy a cigarettá egyszer meggyujtva, minden szívás nélkül is egyenletesen végig ég, teljesen szagtalan, tiszta anyagánál fogva az egészségre ártalmatlan.

Egy doboz (100 db) 36 f.

Kapható Mindszenten egyedül
HORVÁTH ANTAL
papirkereskedésében

Milleniumtelep, Nagyősz

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélylyei és állami felügyelet mellett létesült. 8—20

Világhírű

a

„Rekord“

15—20

festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarel- és pasztellfestésben, fénykép után, 48—63 cm. nagyságban

Ára 20 korona.

Legfinomabb kivitelű Brom-Platin- és kréta-rajz. Ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **TELJESEN INGYEN**, ha részünkre három rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ FESTÉSZETI MŰINTÉZET

Budapest, Rottenbiller-utca 46.

1905. évre szóló

Naptárak

nagy választékban kaphatók
Horváth Antal papirkereskedésében.

Bokor Izsó

órás és ékszerész

Szeged, Kelemen-utca 7-ik szám

----- a Lengyel-palota átellenében. -----

Ajánl

a farsangi idényre mindenféle **DIVATOS ÉKSZERT**, menyasszonyi nászajándéknak alkalmas **DÍSZTÁRGYAKAT**, továbbá valódi svájci és hazai gyártmányu **ZSEBÓRÁKAT**. Nagy választék fali-, inga-, irodai és ébresztő-órákban, valamint ékszerekben.

Régi aranyat veszek vagy becserélek a legmagasabb árban új, divatos tárgyakért.

Vidéki megrendelések különös figyelemmel gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. ---
Nem tetsző tárgyak a legnagyobb készséggel kicseréltetnek